

RECENZII ȘI NOTIȚE BIBLIOGRAFICE

BOOK REVIEWS

Francesco Vanotti, *Il potenziale catechistico dei genitori. Una proposta di metodologia catechetica della genitorialità*, Coll. Orientamenti per la Catechesi, Elledici, Torino, 2021, 206 p.

Francesco Vanotti este preot în dioceza catolică din Como și director al Biroului pentru Cateheze a acesteia. Specialist în pastorală și catehetică este membru al redacției revistei Catechesi. Nuova Serie și al comitetului științific al prestigiosului Centru de Pedagogie religioasă G. Cravotta din Messina. Scriitor și profesor de scriitură este unul dintre cei mai activi membri ai grupului de consultanți de pe lângă Biroul Național de cateheză al Italiei și face parte din echipa de formatori al Școlii Naționale pentru formare în domeniul evanghelizării și catehizării. El propune lucrarea *Il potenziale catechistico dei genitori. Una proposta di metodologia catechetica della genitorialità/Potențialul catehetic al părinților. O propunere de metodologie catehetică asupra parentingului* (Coll. Orientamenti per la Catechesi, Elledici, Torino, 2021, 206 pg. cu o prefață de mons. Valentino Bulgarelli). Volumul se înscrie în demersul cercetării catehetice moderne cu privire la cateheza intergenerațională. Capitolele ample a propunerii lui Vanotti sunt tot atâtea propuneri de deschidere a cercetării: *Introdúcere* (De ce studiem această temă; Cum punctăm asupra chestiunii; de la întrebări de cercetare la posibile soluții; E posibil un itinerar formativ „experimental”?, pp. 7-20). Preambul. *Contexte și bune practici referențiale* (pp. 21-38); Capitolul 1. *E posibilă cateheza fără pedagogie? De la teorie la metode concrete.* (...) Propunere de formare pentru cateheți (pp. 39-98); Capitolul 2. *Calitatea revoluționară a catehezei în parenting.* (...) Propunere de formare pentru cateheți (pp. 99-124); Capitolul 3. *Cum proiectăm cateheza-parenting?* (...) Propunere de formare pentru cateheți (pp. 124-172) și Capitolul 4. *Noi figuri ale catehezei-parenting* (...) Propunere de formare pentru cateheți (pp. 173- 190). Acestora se adaugă o *Concluzie* (pp. 191-194) și *Postfața* profesorului de catehetică de la Institutul Teologic „S. Tommaso” din Messina, dominicanul Antonio Romano, o voce atentă a catehezei moderne italiene (pp. 195-196). O *Bibliografie esențială* (pp. 197-202) argumentează continuarea cercetării. Pentru a înțelege valoarea practică a lucrării am simțit nevoia să reduc subcapitolele dar să semnalez propunerea de proiectare în formarea catehetică a volumului. Devine important însă să aduc aminte că, de exemplu, în capitolul 1 sunt urmărite teoriile educaționale asupra educației adulților care aparțin lui M.S. Knowles, J. Mezirow și E Wegner sau lucrările specialiștilor în educarea pentru educație a părinților (L. Prati, E. Musi sau echipa E. Scabini și V. Cigoli). Dintre specialiștii în catehizarea adulților sunt amintiți, în finalul aceluiași capitol 1, J. Vallabaraj, G. Gatti sau W. Saris cei care au creat sintezele înțelegerii catehezei familiei, relației dintre limbajul religios și cel al credinței și au identificat

caracteristicile Catehezei Familiare și Comunitare. Așa cum celelalte capitole aduc în prim plan, ca într-o diagnoză la zi, întregul efort de constituire a cercetării coerente asupra empowermentului educației credinței adulților și creșterii acestora în competențe catehetice. Un ciclul de la cateheți la părinți care se lasă catehizați înseamnă de fapt oferirea în cultura copiilor a unor părinți-cateheți. Un aspect de parenting despre care, știm, lumea autoformativă și autoreferențială într-ale educației nu prea vorbește.

Constantin NECULA

Rocco Predoti, *Identita dell'uomo. Antropologia del linguaggio digitale e implicazioni catechetice*, Cittadella Editrice, Assisi, 2022, 479 p.

Unul dintre profesorii remarcabili de teologie catehetică din Italia, Rocco Predoti – preot franciscan, „gardian” al Conventului „Sacro Cuore” din Cantazaro, doctor în Catehetică al Universității Pontificale Salesiene din Roma, profesor actualmente de catehetică și comunicare la Institutul Teologic „San Pio X” din Cantazaro (Calabria, Italia) – propune un studiu substanțial asupra determinărilor antropologice datorate limbajului digital în cultura catehetică: *Identita dell'uomo. Antropologia del linguaggio digitale e implicazioni catechetice/ Identitatea omului. Antropologia limbajului digital și implicațiile catehetice* (Cittadella Editrice, Assisi, 2022, 479 p.). O analiză atentă a infosferei asupra căreia insistă dăruind o inovație teologică foarte curajoasă: „carne digitale” (*trupul digital*, dacă vreți). Analiza realizată de un alt antropolog cunoscut, Salvatore Curro – propusă în prefață chiar sub numele *La Carne digitale* (pp. 9-13) – ne ajută să înțelegem în ce mod dualismul rigid al lumii în care ne trăim existența poate fi lămurit prin creativitatea teologică. Cuprinsul, fie și redat schematic, ne ajută să înțelegem atent demersul lui Rocco Predoti: **Introducere. Evanghelizarea- o chestiune a umanității** (prezentarea temei propusă cercetării, ipotezele inițiale, metoda și structură, pp. 15-30); **Prima Parte: Fenomenul social al relațiilor mediatizate**. Capitolul 1: *Relații și limbajul digital*: 1. *O societate care comunică* (A vorbi pentru a trăi și a scrie pentru a exista; A comunica pentru a construi; Comunicarea mediată și comunicarea participantă, pp. 31-62); 2. *Limbajul în social-media* (Fenomenul social al noilor limbafe: codici lingvistici ai social media, pp. 63-73), 3. *Noile forme de socialitate – între comunicare și relații sociale* (Evoluția societății virtuale, fenomenologia socială în digital, relaționarea în social și schimbările de paradigmă, pp. 74-89). Capitolul 2. *Dimensiunea umană a new-social media* 1. *Ominprezența culturală a social-network* (comprehensiunea culturală, coordonate culturale contemporane, modelul cultural- între real și ipotetic, pp. 95-114); 2. *Viziuni filozofice și teologice în confruntare* (1. Manifestarea umanului. Lectura filozofică a fenomenului social; 2. Realitatea socială: perspective și direcții; Confruntarea cu antropologia teologică, pp. 115-127); 3. *Posibilitatea unei viziuni sistematice de antropologie digitală* (1. Urme ale evidenței umane; 2. Alteritatea posibilă; Responsabilitate și factivitate/ termen legat de existența concretă, pp. 128-143); **Partea a Doua. Interogația antropologiei digitale**. Capitolul 1. *Către o nouă „paradigmă antropologică”*: 1. Imaginea umană în fenomenul new social (1. A apărea în realitatea digitală; Între a fi și a gândi în realitatea digitală; Adevărul în aparițiile umane, pp. 156-